

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de Vaste Kamercommissie van VWS
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Onderwerp:
Informatie van V&VN voor het
commissiedebat hulpmiddelen- en
geneesmiddelenbeleid van 30 mei

Datum:
22 mei 2024

Geacht Kamerlid,

De problemen die verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten¹ ervaren rondom hulpmiddelen², zijn onwenselijk en moeten snel worden opgelost. Met name als het gaat om spoed. Bijna 2/3 van de verpleegkundigen die bij de aanvraag en levering van hulpmiddelen betrokken zijn ervaren problemen. Veel klachten gaan over het moeizame contact met de leverancier (47%) en over onduidelijkheid over afspraken tussen leverancier en verzekeraar (32%). Dit zijn enkele resultaten uit de peiling van V&VN over medische hulpmiddelen onder haar leden³. Deze belemmeringen in de aanvraag- en leveringsprocedure moeten zo spoedig mogelijk worden opgelost. Verpleegkundigen bedenken nu allerlei geitenpaadjes om toch het hulpmiddel bij de cliënt te krijgen. Het is onacceptabel dat cliënten in spoedsituaties meer dan 12 uur op een medisch hulpmiddel moeten wachten.

¹ In de brief wordt voor de leesbaarheid alleen de verpleegkundige genoemd, terwijl hier ook de verzorgende en verpleegkundig specialist kan worden gelezen.

² Medische hulpmiddelen zijn producten die gebruikt worden bij het voorkomen, de diagnose, de behandeling en de ondersteuning van een ziekte of beperking/handicap, en vallen onder de Wet op de medische hulpmiddelen.

³ Peiling van V&VN, februari 2024, zie voor resultaten de bijlage.

Om deze knelpunten op te lossen pleiten we voor de volgende aanbevelingen die wij u mee willen geven voor het commissiedebat genees- en hulpmiddelenbeleid van 30 mei a.s.:

- Vereenvoudig de aanvraag- en leveringsprocedure;
- Schep duidelijkheid over spoedprocedures;
- Geef uitvoering aan afspraken over functioneringsgericht voorschrijven;
- Zorg dat professionals en cliënten hun problemen op één plek kunnen melden;
- En creëer regionale inleverpunten om verspilling tegen te gaan.

Vereenvoudig de aanvraag- en leveringsprocedure

Verpleegkundigen worden geconfronteerd met verschillende aanvraag- en leveringsprocedures van leveranciers van medische hulpmiddelen. Niet alleen tussen de verschillende wettelijke stelsels (ZVW, WLZ, WMO), maar zelfs binnen de stelsels zijn de procedures niet eenduidig. Daarnaast bestaan er verschillen tussen spoed- en reguliere procedures, en zijn er verschillen tussen zorgverzekeraars. In de peiling geven verpleegkundigen aan dat ze de aanvraag- en leveringsprocedures omslachtig vinden. Het is niet altijd duidelijk wat, waar besteld moet worden en bij wie. Er is veel papierwerk en overleg nodig om het juiste product te kunnen laten leveren. Enkele citaten uit de peiling: “gemiddeld sta je 10 minuten in de wacht totdat je iemand aan de telefoon krijgt. Vervolgens word je van het kastje naar de muur gestuurd”. En “bij een aanvraag van een rolstoel voor een bewoner in de palliatieve fase komt het hulpmiddel zo laat dat hij er maar kort plezier van heeft gehad”. Deze onduidelijkheid zorgt voor veel frustraties bij verpleegkundigen. Door de aanvraag- en leveringsprocedures meer te harmoniseren kan onduidelijkheid worden weggenomen. Zorg bijvoorbeeld dat alle leveranciers hetzelfde digitale aanvraagformulier gebruiken. Dat vermindert de tijd die zorgprofessionals bezig zijn met het bestellen van een hulpmiddel.

Schep duidelijkheid over spoedprocedures

Er bestaat onduidelijkheid in het veld over spoedprocedures. Uit de V&VN-peiling blijkt 53% van de verpleegkundigen die met spoedbestellingen te maken hebben hun patiënten of cliënten gemiddeld meer dan 12 uur op een hulpmiddel moeten wachten. Dat is niet alleen heel onwenselijk voor cliënten, maar het levert ook morele stress op bij verpleegkundigen en verzorgenden. V&VN constateert dat betrokken organisaties en professionals onvoldoende op

de hoogte zijn van landelijk gemaakte afspraken. Bijvoorbeeld rondom de spoedlevering van blaaskatheters. De afspraak is dat bij spoed een kleine voorraad katheters nu al bij de huisarts en/of apotheek verkrijgbaar moet zijn. Echter deze afspraak is onvoldoende bekend bij wijkverpleegkundigen en huisartsen. V&VN vindt het ook wenselijk dat er een kleine voorraad katheters bij de wijkverpleegkundigen aanwezig is. Zorg dat (landelijk) gemaakte afspraken duidelijk worden voor professionals uit de praktijk met bijvoorbeeld een voorlichtingscampagne.

Geef uitvoering aan afspraken over functioneringsgericht voorschrijven

Functioneringsgericht voorschrijven wil zeggen dat het functioneren van de cliënt centraal staat bij het voorschrijven van hulpmiddelen. Dus als een cliënt bepaalde dingen niet meer kan doen of op een andere manier moet doen of als het ziektebeeld veranderd, dan wordt daar een hulpmiddel bij gezocht dat het meest passend is. Het gaat hierbij om de planbare zorg. Over het functioneringsgericht voorschrijven zijn afspraken gemaakt die nu geïmplementeerd moeten worden. De belemmeringen waarom deze afspraken niet worden nagekomen zit in betalingsonduidelijkheden tussen leveranciers en zorgverzekeraars. De implementatie van het functioneringsgericht voorschrijven kan een deel van de onduidelijkheden wegnemen. Wij pleiten ervoor dat u aan het ministerie van VWS vraagt om meer regie te nemen om te zorgen dat partijen de gemaakte afspraken zo snel mogelijk uitvoeren.

Zorg dat professionals en cliënten hun problemen op één plek kunnen melden.

Ruim driekwart (78%) van de verpleegkundigen die problemen ervaart, weet niet dat je daar melding van kunt doen. Van degenen die daar wel van op de hoogte zijn, meldt een kleine meerderheid (52%) weleens. De meeste meldingen worden gedaan bij de leverancier en bij de eigen organisatie, blijkt uit de peiling. Deze versnippering geeft een diffuus beeld. Een centraal punt voor structurele landelijke verzameling van klachten en meldingen om zo professionals en cliënten beter te kunnen helpen ontbreekt. V&VN pleit ervoor dat dat cliënten en professionals op één plek kunnen melden, bij voorkeur bij al een bestaand meldpunt.

Creëer regionale inleverpunten om verspilling tegen te gaan.

Naast de knelpunten bij de aanvraag en levering van hulpmiddelen is het een grote frustratie van verpleegkundigen dat er in de praktijk grote hoeveelheden medische hulpmiddelen worden verspild. In de peiling geven verpleegkundigen aan de levering van bijvoorbeeld incontinentiemateriaal niet aansluit bij de behoefte van de cliënt. Grote levering voor meerdere weken terwijl de cliënt nog maar enkele dagen heeft te leven (of dit citaat: “ik vind het belachelijk dat wanneer je bijvoorbeeld naalden bestelt voor een patiënt in de terminale fase je er geen 15 krijgt maar 50”). Voorraden die niet her-ingenomen worden terwijl de verpakking onaangetast is en houdbaarheidsdatum niet is verlopen of er geen houdbaarheidsdatum is. Regionale inleverpunten voor medische hulpmiddelen zonder houdbaarheidsdatum zouden een substantiële bijdrage kunnen leveren in het tegengaan van verspilling van medische hulpmiddelen. Daarnaast kunnen deze regionale inleverpunten materialen beschikbaar stellen aan zorgverleners voor de eerste noodopvang bij cliënten in ongeplande situaties.

Wij danken u voor uw aandacht en steun. V&VN blijft zelf aandacht vragen voor deze problematiek en met de andere partijen in de Kwaliteitsraad Hulpmiddelen werken aan oplossingen. In de bijlage vindt u een overzicht van de resultaten uit de peiling van V&VN onder haar leden. Als u vragen heeft over deze brief kunt u contact opnemen met Jacqueline Bekker (06-57889279 of via Ja.bekker@venvn.nl)

Met vriendelijke groet,

Bianca Buurman
Voorzitter V&VN